

Bibliotecarii, prietenii care îmi mai rămân

Omul este o fire distrată. Ca și mine, căci om sunt și eu. Utilizam de vreo câteva ori în propriile articole o cifră teribilă, din care reiese că în Republica Moldova au rămas mai puțin de un procent de cititori activi. Odată, stând în fază de somnolență trântit în pat, o concluzie mi-a străpuns inima aidoma unui cuțit: fiind o persoană cu bibliotecă, deci mai mult de 99 de procente din populația republicii îmi sunt dușmani adevărați. O las mai moale și apelez la un termen relativ neutru – *neprieteni*. Înțeleg și eu că îndelungatul *regat* al cărții, făcută din hârtie, lent se scurge în istorie. Internetul îi ocupă locul. Hârtia nu mă preocupă, ci lipsa procesului de a acumula cunoștințe la cele 99 de procente. Internetul, ca și orice obiect, include o parte pozitivă și o alta negativă. Latura sa negativă va face ravagii în civilizația umană.

În acest sens, mi-au rămas foarte puțini prieteni. Printre ei – absolut toți bibliotecarii. Ei sunt primii, poate și unicii, care simt pericolul dispariției cărților. Sunt un vizitator frecvent al Bibliotecii Științifice a Universității din Bălți. 52 de salariați activează aici. Inițial nu înțelegeam rolul cuvântului *științific* alături de *bibliotecă*.

trecut un sfert de secol. Cărțile în limba română constituie 25 de procente, iar cele rusești – 63 de procente. Și pe frontul livresc, e greu să te bați cu *rușii*. În pofida faptului că circa 30 de mii de documente în valoare de peste 100 de mii de euro au fost investite în biblioteca universității de Asociația *Pro Basarabia și Bucovina*, filiala „C. Negri” din Galați.

La început, în 1945, biblioteca se afla într-o sală a fostului Liceu de fete „Domnița Ileana” cu o suprafață de 36 de metri pătrați. Astăzi ea funcționează într-un edificiu cu patru nivele, având 6000 de metri pătrați. Timp de 17 ani s-a construit clădirea. Grație autorității de care se bucură biblioteca, s-au găsit și persoane particulare, donându-și bibliotecile personale. E cazul profesorului Ion Nicorici; al criticului de teatru bălțean Ion Proca; al fostului prim-ministru al Republicii Moldova Mircea Druc; al inginerului Ioan Călin Dimitriu din România; al doctorului Leonid Gheorghian din Germania; al lui Dan George Dimitrescu din Suedia; al regretatului avocat

cuvântului *științific* alături de *biblioteca*. Mă gândeam, e de prisos, or, biblioteca deja include și vocabula *știință*. În perioada sovietică, când eram student, se confunda rolul bibliotecarului cu al servitorului de cărți. Îi mai vedeam prin sălile de studii, făcând publicitate noilor apariții editoriale. Când veneau în ospețe scriitori, bibliotecarii ședeau în primele rânduri, adesea reuniunea era prezidată de un șef al bibliotecii.

În prezent situația se schimbă. Frecvența din partea studenților și profesorilor lasă de dorit. Bibliotecarul și-a pierdut substanțial rolul de servitor al cărților. Ce să facă el? S-a apucat să scrie cărți consistente și multe. Tocmai 74 de lucrări elaborate de bibliotecarii universitari bălțeni au fost apreciate cu Premii prestigioase, inclusiv Premiul Mare în cadrul Concursului Național *Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei*. În perioada 2000-2015, 16 angajați au obținut titlul de Laureat al Concursului Național *Cel mai bun bibliotecar al anului*. Astfel, bibliotecarii fac concurență serioasă cadrelor didactice cu titluri științifice.

Activitatea științifică a bibliotecarilor se desfășoară pe anumite direcții de cercetare: *Management participativ; Biblioteca modernă pentru utilizatorii secolului XXI; Dezvoltarea resurselor informaționale*. Rezultatele cercetărilor sunt reflectate anual în monografii, bibliografii, cataloage, dicționare. Numai în ultimii 15 ani au fost editate peste 150 de lucrări (dicționare, ghiduri, bibliografii și biobibliografii, materiale ale conferințelor, reviste.

Cifre alarmante. În decembrie 1991 colecția bibliotecii constituia peste 1 milion 300 de mii de unități materiale. Circa 11,5 procente din ele erau scrise în limba de stat, 5 procente fiind în grafie latină. A

mitrescu din Suedia; al regretatului avocat dr. Nicolae Varnay din România.

Angel Tâlvar, ministrul pentru relațiile cu românii de peste hotare, sublinia când a vizitat Biblioteca Științifică a Universității bălțene în 2015: *Am văzut una dintre bibliotecile care mi-au plăcut, o bibliotecă plină de viață, o bibliotecă ce mi-a confirmat proverbul „Omul sfințește locul”,... un loc în care oamenii vin să se întâlnească, să se informeze, să schimbe idei, să aibă acces și să se documenteze pe toate problemele*. Ulterior, în bibliotecă a fost deschis un centru de cultură românească.

În multe țări ale Occidentului, bibliotecile universităților sunt incluse în protocolul vizitelor. Și la Biblioteca Științifică de la Universitatea din Bălți se întâmplă același lucru. Aici parafrazez o spusă a directoarei bibliotecii, dna Elena Harconița: *Vitregiile timpului de orice fel (calamități naturale și sociale) ar putea distruge cărțile și CD-urile, hackerii ar putea sparge și nimici bazele de date, dar întotdeauna se vor păstra cataloagele elaborate de bibliotecari, bio și bibliografiile. Acestea reprezintă profunzimea profesională a specialiștilor-bibliotecari, sunt mărturiile ale domeniilor de interes*. Nu degeaba spuneam la început: bibliotecarii sunt ultimii prieteni care mi-au mai rămas. Salut!

Iulius POPA
(ppiulius@yahoo.co)